EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 26.2.2021
COM(2021) 104 final

2021/0052 (NLE)

Förslag till

RÅDETS GENOMFÖRANDEBESLUT

om beviljande av tillfälligt stöd enligt förordning (EU) 2020/672 till Estland för att minska risken för arbetslöshet i krissituationen till följd av covid-19-utbrottet

MOTIVERING

1. BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

• Motiv och syfte med förslaget

I rådets förordning (EU) 2020/672 (*Sure-förordningen*) fastställs den rättsliga ramen för att ge ekonomiskt stöd från unionen till medlemsstater som drabbas av, eller allvarligt hotas av, stora ekonomiska störningar till följd av covid-19-utbrottet. Stöd som ges enligt Sure-förordningen ska framför allt användas för att finansiera system för korttidsarbete eller liknande åtgärder som har till syfte att skydda anställda och egenföretagare och därmed minska arbetslöshet och inkomstförluster, samt, som en komplettering, för att finansiera vissa hälsorelaterade åtgärder, särskilt på arbetsplatser.

Den 4 februari 2021 ansökte Estland om ekonomiskt stöd enligt Sure-förordningen. Kommissionen har i enlighet med artikel 6.2 i Sure-förordningen samrått med de estniska myndigheterna för att kontrollera den plötsliga och kraftiga ökning av faktiska och planerade utgifter som har direkt anknytning till kortsiktiga arbetsmarknadsprogram och liknande åtgärder samt till hälsorelaterade åtgärder med anledning av covid-19-pandemin. Det handlar framför allt om följande:

a) Ett kortsiktigt arbetsmarknadsprogram för att bevara arbetstillfällen. Målet var att stödja anställda inom den privata sektorn vars löner eller arbetstid tillfälligt hade minskats på grund av den betydande inverkan som krissituationen har haft genom att ge de anställda upp till 70 % av deras genomsnittliga månadslön, med ett tak på 1 000 EUR per anställd och månad. Det rör sig om en tillfällig åtgärd under krissituationsperioden från mars till maj 2020. Med tanke på att krissituationen fortsätter att inverka på sysselsättningen förlängdes permitteringssystemet till juni 2020 och dess villkor justerades så att det statliga stödet till de anställda sänktes till högst 50 % av deras genomsnittliga månadslön, med ett tak på 800 EUR per anställd. För att få statligt stöd till anställda var företagen tvungna att betala minst 150 EUR (brutto) per anställd och månad, så att alla anställda fick en månadslön på minst 584 EUR, vilket motsvarar minimilönen.

b) Ett bidrag för att bibehålla inkomster för föräldrar som under krissituationen inte kunde arbeta därför att de var tvungna att ta hand om sina barn med särskilda utbildningsbehov. Det handlade om en tillfällig åtgärd under krissituationsperioden 12 mars–17 maj 2020. Bidraget beräknades på grundval av de socialavgifter som betalats in avseende respektive förälders lön år 2019. Stödet täckte 70 % av den genomsnittliga dagslönen för en förälder.

c) Ett kortfristigt arbetskraftsprogram för frilanskonstnärer, idrottstränare och ledare för körer och dansgrupper. Det handlade om ett tillfälligt program under krissituationsperioden 1 mars–31 maj 2020. Frilanskonstnärer fick ett stödbelopp som motsvarade minimilönen under en period på två månader. Ledare för körer och folkdansgrupper samt idrottstränare fick statligt stöd som utgjorde 70 % av genomsnittslönen under perioden oktober 2019–februari 2020, med ett tak på 1 000 EUR per anställd och månad. Idrottstränare fick stöd motsvarande 50 % av deras normala lön, medan det resterande 50 % betalades av idrottsorganisationen.

d) En hälsorelaterad åtgärd som består av offentliga utgifter för personlig skyddsutrustning och ytterligare allmänna förnödenheter och förbrukningsmaterial.

e) Ett system för kortfristigt stöd till sjukhus för att kompensera kostnaderna för att anställa tillfällig personal på covid-19-avdelningar och intensivvårdsavdelningar, och för att betala för läkares, sjuksköterskors och annan personals övertidsarbete. Det täckte kostnaderna för extrapersonal på covid-19-avdelningar och intensivvårdsavdelningar på sjukhus.

Extrapersonalen anställdes med högre lön (koefficienten 2,0) för att hålla personalen motiverad under krissituationen.

f) Ersättning till anställda för de första tre sjukdagarna under krissituationsperioden 13 mars–17 maj 2020. Den ökade sjuk- och vårdledigheten på grund av covid-19 kompenserades för personer som var försäkrade genom den estniska sjukförsäkringskassan under de första tre sjukdagarna (som normalt betalas av den anställde).

Estland har lämnat relevant information till kommissionen.

På grundval av de uppgifter som är tillgängliga föreslår kommissionen att rådet ska anta ett genomförandebeslut om att bevilja ekonomiskt stöd till Estland enligt Sure-förordningen för att stödja ovannämnda åtgärder.

- **Förenlighet med befintliga bestämmelser inom området**

Förslaget är helt förenligt med rådets förordning (EU) 2020/672, på grundval av vilken det läggs fram.

Förslaget kompletterar en annan unionsrättsakt som möjliggör stöd till medlemsstater i krissituationer, nämligen rådets förordning (EG) nr 2012/2002 av den 11 november 2002 om inrättande av Europeiska unionens solidaritetsfond (*förordning (EG) nr 2012/2002*). Den rättsakten ändras genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/461, som antogs den 30 mars 2020, för att utvidga tillämpningsområdet till att även omfatta större hot mot folkhälsan och för att definiera särskilda insatser som ska kunna finansieras.

- **Förenlighet med unionens politik inom andra områden**

Förslaget är en av flera åtgärder som tagits fram för att hantera den pågående covid-19-pandemin – ett annat exempel är investeringsinitiativet mot effekter av coronaviruset – och det är ett komplement till andra sysselsättningsstödjande instrument som Europeiska socialfonden och Europeiska fonden för strategiska investeringar (Efsi)/InvestEU. Genom att i den specifika situation som uppstått till följd av utbrottet av covid-19 stödja medlemsstaterna genom upp- och utlåning skapar detta förslag en andra försvarslinje för att finansiera system för korttidsarbete och liknande åtgärder som skyddar sysselsättningen och därmed anställda och egenföretagare mot risken för arbetslöshet.

2. RÄTTSLIG GRUND, SUBSIDIARITETSPRINCIPEN OCH PROPORTIONALITETSPRINCIPEN

- **Rättslig grund**

Den rättsliga grunden för denna rättsakt är rådets förordning (EU) 2020/672.

- **Subsidiaritetsprincipen (för icke-exklusiv befogenhet)**

Förslaget läggs fram med anledning av en ansökan från en medlemsstat och är ett uttryck för europeisk solidaritet genom att ekonomiskt stöd från unionen ges i form av tillfälliga lån till en medlemsstat som drabbats av utbrottet av covid-19. Det ekonomiska stödet fungerar som en andra försvarslinje genom att tillfälligt bidra till staternas ökade offentliga utgifter för system för korttidsarbete och liknande åtgärder, så att de kan skydda sysselsättningen och därmed anställda och egenföretagare mot risken för arbetslöshet och förlorad inkomst.

Stödet kommer att hjälpa den drabbade befolkningen och mildra den nuvarande covid-19-krisens direkta effekter på samhället och ekonomin.

- **Proportionalitetsprincipen**

Förslaget är förenligt med proportionalitetsprincipen. Det går inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå målen med detta instrument.

3. RESULTAT AV EFTERHANDSUTVÄRDERINGAR, SAMRÅD MED BERÖRDA PARTER OCH KONSEKVENSBEDÖMNINGAR

- **Samråd med berörda parter**

Det brådskande behovet av att utarbeta förslaget så att det utan onödigt dröjsmål kan antas av rådet innebar att det inte var möjligt att genomföra ett samråd med berörda parter.

- **Konsekvensbedömning**

På grund av förslagets brådskande karaktär gjordes ingen konsekvensbedömning.

4. BUDGETKONSEKVENSER

Kommissionen bör få möjlighet att ta upp lån på finansmarknaderna för att sedan låna vidare till en medlemsstat som ansöker om ekonomiskt stöd enligt Sure-förordningen.

Utöver medlemsstaternas garantier byggs andra skyddsåtgärder in i ramen för att säkerställa programmets ekonomiska soliditet:

- En strikt och försiktig ekonomisk förvaltning.
- En låneportfölj som begränsar koncentrationsrisken, den årliga exponeringen och alltför stor exponering mot enskilda medlemsstater, samtidigt som de medlemsstater som har störst behov kan garanteras tillräckliga resurser.
- Möjlighet att refinansiera lånen.

2021/0052 (NLE)

Förslag till

RÅDETS GENOMFÖRANDEBESLUT

om beviljande av tillfälligt stöd enligt förordning (EU) 2020/672 till Estland för att minska risken för arbetslöshet i krissituationen till följd av covid-19-utbrottet

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,

med beaktande av rådets förordning (EU) 2020/672 av den 19 maj 2020 om inrättande av ett europeiskt instrument för tillfälligt stöd för att minska risken för arbetslöshet i en krissituation (Sure) till följd av covid-19-utbrottet[1], särskilt artikel 6.1,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag, och

av följande skäl:

1) Den 4 februari 2021 ansökte Estland om ekonomiskt stöd från unionen i syfte att komplettera landets nationella ansträngningar att hantera effekterna av covid-19-utbrottet och dess socioekonomiska konsekvenser för arbetstagare och egenföretagare.

2) Covid-19-utbrottet och de extraordinära åtgärder som Estland har vidtagit för att begränsa utbrottet och dess socioekonomiska och hälsorelaterade effekter förväntas på ett dramatiskt sätt påverka landets offentliga finanser. I kommissionens höstprognos 2020 förväntades Estland offentliga underskott uppgå till 5,9 % av bruttonationalprodukten (BNP) och den offentliga skulden till 17,2 % av BNP i slutet av 2020. I kommissionens interimsprognos vintern 2021 beräknas Estlands BNP ha minskat med 2,9 % år 2020.

3) Covid-19-utbrottet har även immobiliserat en stor del av arbetskraften i Estland. Detta har lett till en plötslig och kraftig ökning av Estlands offentliga utgifter för kortsiktiga arbetsmarknadsåtgärder och liknande åtgärder samt hälsorelaterade åtgärder med anledning av covid-19-utbrottet som beskrivs i skälen 4–9.

4) Genom regeringsförordning nr 130 *Tööhõiveprogramm 2017–2020* av den 17 november 2016, i dess ändrade lydelse från 2020[2], som Estland hänvisar till i sin ansökan av den 4 februari 2021, infördes ett kortsiktigt arbetsmarknadsprogram för bevarande av arbetstillfällen (som var i kraft från och med den 23 mars 2020). Målet var att stödja anställda inom den privata sektorn vars löner eller arbetstid tillfälligt hade minskats på grund av den betydande inverkan som krissituationen har haft genom att ge dem upp till 70 % av deras genomsnittliga månadslöner, med ett tak på 1 000 EUR per anställd och månad. Det var ett tillfälligt system under krissituationsperioden från mars till maj 2020. Med tanke på krissituationens fortsatta inverkan ändrades förordningen än en gång[3] för att vara tillämplig även i juni 2020. Villkoren i permitteringssystemet justerades så att det statliga stödet till anställda

[1] EUT L 159, 20.5.2020, s. 1.
[2] *Riigi Teataja* (*RT*) I, 20.3.2020, 3.
[3] RT I, 30.5.2020, 4

sänktes till högst 50 % av deras genomsnittliga månadslön, med ett tak på 800 EUR per anställd. För att få statligt stöd till anställda var företagen tvungna att betala minst 150 EUR (brutto) per anställd och månad, så att alla anställda fick en månadslön på minst 584 EUR, vilket motsvarar minimilönen.

5) Regeringsförordning nr 26 *Erivajadusega faller vanema toetuse saamise ja maksmise tingimused ning toetuse arvutamise alused* av den 9 april 2020[4], som Estland hänvisar till i sin ansökan av den 4 februari 2021, införde ett bidrag för att skydda inkomster för föräldrar som under krissituationen inte kunde arbeta därför att de var tvungna att ta hand om sina barn med särskilda utbildningsbehov. Det handlade om en tillfällig åtgärd under krissituationsperioden 12 mars–17 maj 2020. Bidraget beräknades på grundval av de socialavgifter som betalats in avseende respektive förälders lön år 2019. Stödet täckte 70 % av den genomsnittliga dagslönen för en förälder.

6) Genom kulturministerns förordning nr 7 *COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse levikuga seotud kriisi leevendamiseks ette nähtud toetusmeede laulu- ja tantsupeo liikumises osalevatele kollektiividele* av den 30 april 2020[5] och kulturministerns förordningar nr 9 *COVID-19 puhangust tingitud erakorraline abi kultuuri- ja spordivaldkonnale* av den 30 april 2020[6] (i kraft 3 maj–11 september 2020) och *Treeneri tööjõukulu toetuse määramise tingimused, sealhulgas nõuded spordialaliidule, spordiklubile ja spordikoolile ning selle omaosalusele, treeningrühmale ja treenerile, ning toetuse suuruse, jaotamise, tagasimaksmise ja tagasinõudmise kord* av den 26 november 2014, i dess ändrade lydelse från 2020[7], som avses i Estlands ansökan av den 4 februari 2021, infördes ett kortfristigt program för frilanskonstnärer, idrottstränare och ledare för körer och dansgrupper. Det rör sig om en tillfällig åtgärd under krissituationsperioden på grund av covid-19-pandemin. Frilanskonstnärer fick ett stödbelopp som motsvarade minimilönen under en period på två månader. Ledare för körer och folkdansgrupper samt idrottstränare fick statligt stöd som utgjorde 70 % av genomsnittslönen under perioden oktober 2019–februari 2020, med ett tak på 1 000 EUR. Idrottstränare fick stöd motsvarande 50 % av deras normala lön, medan det resterande 50 % betalades av idrottsorganisationen.

7) Estland har också infört en rad hälsorelaterade åtgärder för att hantera covid-19-utbrottet. Genom parlamentsakten *Riigi 2020. aasta lisaeelarve seadus*, som antogs den 15 april 2020[8], som Estland hänvisar till i sin ansökan av den 4 februari 2021, genomfördes en hälsorelaterad åtgärd som möjliggjorde statliga inköp av personlig skyddsutrustning, ytterligare allmänna förnödenheter och förbrukningsmaterial.

8) Genom regeringsförordning nr 28 *Eriolukorras Eesti Haigekassa kaudu hüvitiste ja teenuste eest maksmise tingimused ja kord* av den 23 april 2020[9], som Estland hänvisar till i sin ansökan av den 4 februari 2021, infördes ett system för kortfristigt stöd till sjukhus för att kompensera kostnaderna för att anställa tillfällig personal på covid-19-avdelningar och intensivvårdsavdelningar och för läkares, sjuksköterskors och annan personals övertidsarbete. Det täcker kostnaderna för extrapersonal på covid-19-avdelningar och intensivvårdsavdelningar på sjukhus. Extrapersonalen anställdes med högre lön (koefficienten 2,0) för att hålla personalen motiverad under krissituationen.

---

4 RT I, 10.4.2020, 5.
5 RT I, 30.4.2020, 28.
6 RT I, 9.9.2020, 4.
7 RT I, 5.5.2020, 21.
8 RT I, 21.4.2020, 2.
9 RT I, 24.4.2020, 13.

9) Slutligen infördes genom regeringsförordning nr 28 *Eriolukorras Eesti Haigekassa kaudu hüvitiste ja teenuste maksmise tingimused ja kord* av den 23 april 2020[10], som Estland hänvisar till i sin ansökan av den 4 februari 2021, en ersättning till anställda för de första tre sjukdagarna. Det var en tillfällig åtgärd under krissituationsperioden 13 mars–17 maj 2020. Den ökade sjuk- och vårdledigheten på grund av covid-19 kompenserades för personer som var försäkrade genom den estniska sjukförsäkringskassan under de första tre sjukdagarna, som normalt betalas av den anställde.

10) Estland uppfyller de villkor för att få ansöka om ekonomiskt stöd som anges i artikel 3 i förordning (EU) 2020/672. Estland har lämnat uppgifter till kommissionen som styrker att de faktiska offentliga utgifterna har ökat med 230 000 000 EUR från och med den 1 februari 2020 på grund av de nationella åtgärder som har vidtagits för att hantera de socioekonomiska effekterna av covid-19-utbrottet. Detta utgör en plötslig och kraftig ökning eftersom den både beror på nya åtgärder och en ökad efterfrågan för befintliga åtgärder som tillsammans omfattar en betydande andel av arbetskraften i Estland.

11) Kommissionen har i enlighet med artikel 6 i förordning (EU) 2020/672 samrått med Estland och kontrollerat den plötsliga och kraftiga ökning av de faktiska offentliga utgifterna med direkt anknytning till de system för korttidsarbete och liknande åtgärder samt till de relevanta hälsorelaterade åtgärder med anledning av covid-19-utbrottet som det hänvisas till i ansökan av den 4 februari 2021.

12) Ekonomiskt stöd bör därför ges för att hjälpa Estland att hantera de socioekonomiska effekterna av de stora ekonomiska störningar som är en följd av covid-19-utbrottet. Kommissionen bör fatta beslut om löptid och storlek på samt utbetalning av delbetalningar och trancher i nära samarbete med de nationella myndigheterna.

13) Detta beslut bör inte påverka resultatet av eventuella förfaranden som rör snedvridningar av den inre marknadens funktion som kan komma att inledas, särskilt enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget. Beslutet befriar inte medlemsstaterna från deras skyldighet att i enlighet med artikel 108 i fördraget till kommissionen anmäla alla planerade statliga stödåtgärder.

14) Beslutet att ge ekonomiskt stöd har fattats med beaktande av Estlands befintliga och förväntade behov, de ansökningar om ekonomiskt stöd enligt förordning (EU) 2020/672 som andra medlemsstater redan lämnat in eller planerar att lämna in, samt med tillämpning av principerna om likabehandling, solidaritet, proportionalitet och insyn.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Estland uppfyller villkoren i artikel 3 i förordning (EU) 2020/672.

Artikel 2

1. Unionen ska göra ett lån på högst 230 000 000 EUR tillgängligt för Estland. Lånet ska ha en maximal genomsnittlig löptid på 15 år.

[10] RT I, 24.4.2020, 13.

2. Det ekonomiska stöd som beviljas genom detta beslut ska vara tillgängligt under en period på 18 månader från och med den första dagen efter det att detta beslut fått verkan.

3. Kommissionen ska göra unionens ekonomiska stöd tillgängligt för Estland i högst åtta delbetalningar. En delbetalning får delas upp i en eller flera trancher. Trancherna i den första delbetalningen får ha en längre löptid än den längsta genomsnittliga löptid som avses i punkt 1. I sådana fall ska löptiderna för ytterligare trancher fastställas på ett sätt som innebär att den längsta genomsnittliga löptid som avses i punkt 1 respekteras när alla delbetalningar har verkställts.

4. Den första delbetalningen ska verkställas med förbehåll för att det låneavtal som föreskrivs i artikel 8.2 i förordning (EU) 2020/672 träder i kraft.

5. Estland ska bära de finansieringskostnader för unionen som avses i artikel 4 i förordning (EU) 2020/672 för varje delbetalning samt eventuella avgifter, kostnader och utgifter som unionen ådrar sig till följd av finansiering som är knuten till det lån som beviljats enligt punkt 1 i den här artikeln.

6. Kommissionen ska besluta om delbetalningarnas storlek och verkställande, samt om tranchernas storlek.

Artikel 3

Estland får finansiera följande åtgärder:

(a) Ett kortfristigt arbetsmarknadsprogram för att bevara arbetstillfällen, i enlighet med regeringsförordning nr 130 *Tööhõiveprogramm 2017–2020* av den 17 november 2016, i dess ändrade lydelse från 2020.

(b) Ett bidrag för att skydda inkomsterna för föräldrar som under krissituationen inte kunde arbeta därför att de var tvungna att ta hand om sina barn med särskilda utbildningsbehov, i enlighet med regeringsförordning nr 26 *Erivajadusega upphör med vanema toetuse saamise ja maksmise tingimused ning toetuse arvutamise aluse* av den 9 april 2020.

(c) Ett kortfristigt program för frilanskonstnärer, idrottstränare och ledare för körer och dansgrupper, i enlighet med kulturministerns förordningar nr 7 *COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse levikuga seotud kriisi leevendamiseks ette nähtud toetusmeede laulu- ja tantsupeo liikumises osalevatele kollektiividele* av den 30 april 2020, nr 9 *COVID-19 puhangust tingitud erakorraline abi kultuuri- ja spordivaldkonnale* av den 30 april 2020 och *Treeneri tööjõukulu toetuse määramise tingimused, sealhulgas nõuded spordialaliidule, spordiklubile ja spordikoolile ning selle omaosalusele, treeningrühmale ja treenerile, ning toetuse suuruse, jaotamise, tagasimaksmise ja tagasinõudmise kord* av den 26 november 2014, i dess ändrade lydelse från 2020.

(d) En hälsorelaterad åtgärd som möjliggjorde statliga inköp av personlig skyddsutrustning, ytterligare allmänna förnödenheter och förbrukningsmaterial, i enlighet med parlamentsakten *Riigi 2020. aasta lisaeelarve seadus* av den 15 april 2020.

(e) Ett kortfristigt stödsystem för sjukhus för att kompensera kostnaderna för att anställa tillfällig personal på covid-19-avdelningar och intensivvårdsavdelningar, och för att betala för läkares, sjuksköterskors och annan personals övertidsarbete, i enlighet med

regeringsförordning nr 28 *Eriolukorras Eesti Haigekassa kaudu hüvitiste ja teenuste eest maksmise tingimused ja kord* av den 23 april 2020.

(f) En ersättning till anställda för de första tre sjukdagarna i enlighet med regeringsförordning nr 28 *Eriolukorras Eesti Haigekassa kaudu hüvitiste ja teenuste eest maksmise tingimused ja kord* av den 23 april 2020.

Artikel 4

Detta beslut riktar sig till Republiken Estland.

Det får verkan samma dag som det delges adressaten.

Artikel 5

Detta beslut ska offentliggöras i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Utfärdat i Bryssel den

På rådets vägnar
Ordförande